

Prekentekest: Matt 11,25-30

Jesus tok til orde og sa: «Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige, men åpenbart det for umyndige små. Ja, Far, for dette var din gode vilje. Alt har min Far overgitt til meg. Ingen kjenner Sønnen, unntatt Faderen, og ingen kjenner Faderen, unntatt Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for.

Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk av hjertet, så skal dere finne hvile for deres sjel. For mitt åk er godt og min byrde lett.»

Slik lyder det hellige evangelium.

Det er en historie fra virkeligheten som har berørt meg denne julen. Aftenpostens nettavis har fått en ny spaltist, Håkon Stærk. Mer enn 160 tusen har siden første juledag lest essayet «Den skjulte minoriteten – konservative kristne i Norge». Dette ble Aftenpostens mest leste i året som nå går ut.

Kristne omtales som en religiøs minoritet i Norge, og konservative kristne som en minoritet i minoriteten. Håkon Stærk beskriver denne lille minoriteten med hjertevarme etter som han selv kommer fra et slikt kristnet miljø som sønn av en pastor i Frikirken. Samtidig beskriver han det hele sett utenfra som ikke-kristen, og innleder sitt essay slik: «Du tror de dypt troende lever i den samme virkeligheten som alle andre. Det gjør de ikke.»

Han beskriver å vokse opp i sin barndoms menighet som å ha et ekstra lag av virkeligheten. «Jeg gikk på en offentlig skole, og hadde ikke-kristne venner. Men jeg deltok også på kristne barne- og ungdomsklubber og kristne barneleirer, jeg leste kristne aviser, hørte på kristen musikk, ba kveldsbønn. Jeg leste Donald, men det som virkelig inspirerte meg var fortellinger om heroiske kristne som levde under det kommunistiske jernteppet i Øst.»

Så skriver han videre ganske så personlig: «Det som ga meg følelsen av å være nær Gud var de gangene jeg fikk ta del i de voksnes tilbedelse: Gudstjenester, prekener, lovsang, nattverd, og bønn.»

Og han skriver med innsikt: «Lavkirkelige kristne menigheter som Frikirken har en stil som fra utsiden kan virke kjedelig, men hensikten er å strippe vekk alt unntatt det vesentlige: Forholdet mellom Ordet, Kristus, og deg. Målet med forkynnelsen er å sette disse tre i kontakt med hverandre, og det er disse øyeblikkene jeg husker. Omreisende predikanter som taler med en varme og inderlighet som trollbinder forsamlingen. Alvorlige eldre menn som snakker om kjærligheten mellom Gud og menneske, og mellom menneske og Gud. Lovsangsmøter hvor alle tar del i en slags kollektiv transe. Nattverdmøter hvor forsamlingen sitter stille i bønn, i påvente av at noen skal føle at Gud kaller dem til å si noen ord. De varte en evighet, disse møtene. Tiden stod stille. Og Guds ånd hvilte over forsamlingen.»

Jeg synes dette er en treffende og interessant beskrivelse fra et barns eller ungdoms deltakelse på voksnes møter, som vitnesbyrd sett i ettertid, for Håkon Stærk mistet troen i en alder av bare seksten og ble ateist.

Jeg vet ikke hva som grep meg sterkest i dette essayet som i lengde tilsvarende ti kronikker. Umiddelbart var det i alle fall dette at jeg en gang kjente litt hans far, pastoren, og miljøet ganske godt. Og på den andre side det smertelige som alltid vil være der når noen mister troen, blir borte og omtaler menigheten og det kristne livet i fortid, om enn med hjertevarme og mange gode ord.

Av en eller annen grunn er det dette som jeg begynner denne prekenen med på nyttårsaften. Jeg tror det henger sammen med den bibelteksten som er satt opp for denne kvelden, og som begynner med disse ordene av Jesus: «Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige, men åpenbart det for umyndige små.»

Ordet «dette» må nok referere til de himmelrikets hemmeligheter som Jesus siden sier noe om. De offentlige gjerningene som Jesus gjorde, så alle. Det ytre fikk alle med seg, men himmelrikets hemmeligheter behøvde en egen åpenbaring, en egen tøtsj av Jesus for den enkelte. Så er det skjult for vise og forstandige. Er dette folk med god utdanning, med høy IQ, eller er de vise og forstandige mer dem som vet best selv, lik datidens skriftlærde eller nåtidens mange som setter sin egen forstand høyere enn Guds åpenbarte ord? Jeg tror det er de siste.

Hvorfor er det slik? Hvorfor kunne ikke alt som har med Gud å gjøre være åpent tilgjengelig for alle, lagt ut på et utstillingsbord slik at alle kunne se det, alle kunne vurdere det, og at flere kunne gripe det?

I stedet er det slik at noe er synlig og tilgjengelig, den kristne lære, menighetens struktur og oppbygning, hvordan tro praktiseres og hvem de kristne er. Hvis man så ikke er født inn i en menighet og kjenner den fra barnsben av, så skal det noe til i dag for å komme fra utsiden og inn. Man må forsere mange vriene hindre i sitt eget sinn, formet av tanker i tiden vi lever i. Men kommer man innenfor, så vil Gud kunne komme nær med sin spesielle åpenbaring, og man ser sammenhenger som kun troens øye kan åpne opp for.

Egentlig er dette litt rart. Alt står jo i Bibelen fra før av. Likevel, svært mange ser det står der, men man tror ikke det er sant og aktuelt i dag. Man griper noen generelle prinsipper og betraktninger, kanskje bare kjærlighetsbudet, men forkaster de mange formaningene til kristne og alt som man mener ikke passer inn i sitt univers, samt det man mener er urealistiske løftesord, eller for utrolig til å ta med.

Noen kan forundres over at det i kirken læres det samme i dag som i oldkirkens dager. Vårt samfunn og flertallets meninger tilfører moderne mennesker et filter. Noe hører med til den godkjente fellesnormen for hva man kan tro og mene med ære og integritet i behold. Vanlig tradisjonell kristendom faller utenfor dette, skal vi tro Håkon Stærk. Jeg tror han har rett. I dag skal det

faktisk mye til før noen kommer utenfra og inn, leser Guds ord og tror Bibelen slik det står skrevet. Stærk treffer dette så glimrende i sitt innlegg. Han skriver til flertallskulturen: «Du tror de dypt troende lever i den samme virkeligheten som alle andre. Det gjør de ikke.»

Sett utenfra skiller vi oss ikke mye ut. Vi går i den samme type klær, kjører i de samme typer biler, reiser til Syden, og snakker kanskje ikke mye om troen. Vi lever i den samme verden, og folk som ser oss og snakker med oss, tror kanskje vi deler deres alminnelige anskuelse av virkeligheten.

Ateister er sikre i sin sak. Alt er blitt til av seg selv. Vi mennesker er et resultat av evolusjonens mekanismer, og uten Gud. Agnostikere har så mange livsanskuelser å velge mellom i sin tvil og tro. På skolen lærte de om alt som like gyldig og kanskje er det også blitt likegyldig.

De siste tiår har ført vårt norske folk langt bort fra de kristne grunnsannheter. Jeg tror det er viktig at vi ikke for all framtid henger så mye etter i fortidens forestilling om at vi er flertallskulturen. Vi var det en gang, men må også ta inn over oss at noe er grunnleggende forandret – og i denne forandringens tid likevel holder fast på at Jesus har kalt oss til å være et annerledes folk. Han har kalt oss alle, hver og én til å være disipler, gå i hans lære – et livsvarig prosjekt. Alternativet til disippelskap og etterfølgelse er at vi som kristenfolk går til grunne i verdslighet. Vi tilpasser oss bort fra troens liv og mister åpenbaringen av det himmelske nære.

Kreti og pleti tror at så sant det finnes en gud, så må denne guden være slik at alt går bra til slutt for alle, at alle får plass i den samme himmel. Som kristen kirke vet vi at svaret er nei, og vi må våge å stå for det på Guds ords grunn.

Jesus sier: «Ingen kjenner Sønnen, unntatt Faderen, og ingen kjenner Faderen, unntatt Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for.» Frelsen krever mer enn kunnskap, frelsen krever personlig kjennskap, og kjennskap går begge veier. Kjenner vi Jesus, så kjenner han også oss.

Nå ligger framtida foran oss. Ingen vet hva det nye året vil bringe. Vi vet at flere av våre kristne brødre og søstre rundt om i verden kjenner på kroppen hva troen koster. Mange av oss er av ulike grunner spent på hva neste år vil gi.

Til dem der ute og til oss alle, sier Jesus disse til alle tider gjeldende ordene: «Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk av hjertet, så skal dere finne hvile for deres sjel. For mitt åk er godt og min byrde lett.»

Troen er et helhetlig konsept. Åket brukte man på dyr for å styre dem i arbeidet, man gav dem retning og forpliktelse. Når vi frivillig lar Jesus legge sitt åk på våre nakker, da overlater vi kontrollen til han som har omsorg. Han vet våre veier, men er de hans? Han vet våre tanker, men preges de av Gud?

Vi skal få starte det nye året i Jesu navn. Vel er vi tilhørende et annerledes folk, like fullt i pakt med han som skapte oss og kjenner oss. I dag utgjør vi en

mindretallskultur i vårt land, like fullt har vi enormt mange søsken over hele verden av alle folk og nasjoner. Det synes som vi stadig taper terreng og lever i fortiden, men det er vi som har både tiden og evigheten foran oss. Sett utenfra kan kristendom være trøtte saker, men innenfra kan vi kjenne på gleden og takken til Gud.

Bedre kan vi ikke ha det på overgangen til det nye året, enn i visshet om Guds omsorg, overlate styringen og kontrollen til han som eier oss og vet vårt beste. Da er vi i de beste hender. Og måtte vi i det nye året få flere med oss på veien.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.